

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Noordelijke randweg Zevenbergen, gemeente Moerdijk

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

14 februari 2013 / rapportnummer 2732-39

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Moerdijk wil een Noordelijke randweg rond Zevenbergen aanleggen die moet aansluiten op de reeds aangelegde Oostelijke randweg. De Noordelijke randweg is onderdeel van de gebiedsontwikkeling aan de noordkant van Zevenbergen waarmee de gemeente de vraag naar bedrijventerrein en woningen wil faciliteren. Om de randweg planologisch mogelijk te kunnen maken moet de gemeente een bestemmingsplan opstellen. De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) gevraagd advies uit te brengen over de notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna notitie R&D) voor het Milieueffectrapport (MER) over de Noordelijke randweg.¹

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de achtergronden van het voornemen waarin is aangegeven welke keuzes er in de Structuurvisie Moerdijk (2011) zijn gemaakt door de gemeente. Beschrijf de samenhang tussen de verschillende geschetste ruimtelijke ontwikkelingen in het studiegebied en ga daarbij in op de onderbouwing van nut en noodzaak de milieueffecten van de ontwikkelingen uit de Structuurvisie;
- een knelpuntanalyse van zowel de problemen op de N285, als het ruimere (onderliggende) wegennet in het studiegebied. Ga daarbij in op barrièrewerking, doorstroming en leefomgeving. Vertaal deze analyse in concrete doelen en heldere toetsbare criteria waar de alternatieven op doelbereik aan kunnen worden getoetst;
- een beschrijving van de referentiesituatie, waarin de huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn beschreven.² Beschrijf daarnaast een scenario met de gebiedsontwikkelingen die de gemeente voornemens is te realiseren en waar nog geen besluitvorming (bestemmingsplan besluit) heeft plaatsgevonden. Gebruik zowel de referentiesituatie als het scenario om het doelbereik en de effecten van de alternatieven te vergelijken;
- een variant op het nulplusalternatief, waarin de gesignaleerde knelpunten worden opgelost, maar dat niet persé het tracé van de huidige N285 volgt. Beschrijf voor alle alternatieven, indien mogelijk, een gefaseerde aanpak waarbij de aanleg van de infrastructuur (in de tijd) wordt afgestemd op de gebiedsontwikkelingen;
- een beschrijving van de effecten op leefomgeving, natuur, landschap en cultuurhistorie. Werk de effectbeschrijving zodanig onderscheidend uit dat mogelijke verschillen tussen de alternatieven expliciet in beeld komen en een keuze voor een voorkeursalternatief kan worden gemaakt. Werk het MER uit in twee stappen, waarbij in de eerste stap een voorkeursalternatief wordt geselecteerd en in de tweede stap dit voorkeursalternatief meer in detail wordt uitgewerkt, passend binnen wet- en regelgeving.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer 2732 in te voeren.

² De autonome ontwikkeling bestaat uit die plannen waarover een planologisch bindend besluit is genomen.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie R&D. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in die notitie voldoende aan de orde komen.

2. Achtergrond, probleem- en doelstelling en beleidskader en besluiten

2.1 Achtergrond

Structuurvisie gemeente Moerdijk

Op 3 juli 2009 is de Bestuursovereenkomst Realisatie Gebiedsontwikkeling Moerdijk vastgesteld. Deze overeenkomst bevat negen plannen voor de gemeente Moerdijk. Voor het voorstellen van de aanleg van de Noordelijke randweg is de 'Ontwikkeling Noordrand Zevenbergen' uit dit besluit van belang. In de Structuurvisie Moerdijk 2030 zijn de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen nader uitgewerkt. De structuurvisie vormt het kader voor toekomstige ruimtelijke plannen en bestemmingsplannen.

De Commissie heeft een aantal relevante documenten over de achtergronden van het voorstellen ontvangen en bestudeerd.³ De Commissie merkt op dat bij de besluitvorming over deze structuurvisie geen plan-m.e.r.-procedure is doorlopen en dat de verschillende keuzes niet vooraf zijn gegaan door een toets op de milieueffecten. Beschrijf in het MER de planologisch-juridische status van de verschillende gebiedsontwikkelingen en ga in op planning van de procedures die lopen of nog moeten worden doorlopen. Geef in het MER aan of de geplande ruimtelijke ontwikkelingen voor bedrijventerreinen, woningbouw en recreatie nog steeds actueel zijn en met dezelfde omvang uitgevoerd zullen worden.

De Commissie adviseert in het MER de samenhang te beschrijven tussen de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Moerdijk en rondom Zevenbergen. Ga daarbij in op de projecten die van invloed zijn op de ruimtelijke- en verkeersontwikkeling in het plangebied van de N285. Beschrijf voor deze plannen ook de planning en te doorlopen procedure. Geef globaal aan wat de verwachte milieueffecten zijn van de gebiedsontwikkelingen en ga daarbij in op cumulatieve effecten.⁴

---

³ Zie voor een overzicht van de ontvangen rapporten bijlage 1.

⁴ De Structuurvisie bevat ook de centrumontwikkeling Zevenbergen en de ontgraving van de haven in het verlengde van de Roode Vaart.

Onderbouwing randweg als onderdeel van de gebiedsontwikkeling.

Geef op basis van de informatie uit voorgaande paragraaf aan hoe de aanleg van de Noordelijke randweg samenhangt met de gebiedsontwikkelingen in de gemeente en geef aan in hoeverre de aanleg van de Noordelijke randweg noodzakelijk is voor de gebiedsontwikkelingen. Beschrijf de alternatieven die mogelijk zijn op basis van deze informatie en ga in op de mogelijke fasering van de aanpak of aanleg van de N285, zie verder hoofdstuk 3 van dit advies.

2.2 Probleem- en doelstelling

Werk in het MER een probleemanalyse uit voor:

- Gebiedsontwikkeling: beschrijf de plannen voor de gebiedsontwikkeling op basis van het advies uit paragraaf 2.1. Geef aan hoe de huidige N285 effect heeft op deze ontwikkelingen en ga in op de kansen die een nieuwe randweg heeft voor de gebiedsontwikkeling.
- Verkeer: ga in op de bereikbaarheids- en afwikkelingsproblemen en op de verkeersveiligheidsproblematiek. Beschrijf de problemen zoveel mogelijk kwantitatief en op verschillende schaalniveaus:
  - provinciaal/regionaal: ga in op de rol van de N285 in regionaal verband en de relatie met het provinciale en hoofdwegenet;
  - lokaal: beschrijf de problemen op de aansluitende wegen van de N285 in en rondom Zevenbergen;
  - wegvak: ga in op de knelpunten op het wegvak in Zevenbergen.
- Kwaliteit van de leefomgeving: beschrijf de problemen van de N285 en de aanliggende wegen bij Zevenbergen en ga daarbij in op barrièrewerking, oversteekbaarheid, leefomgeving, geluidhinder en luchtkwaliteit.

Vertaal de probleemanalyse in één of meer doelstellingen met concrete toetscriteria waarop de alternatieven kunnen worden vergeleken en getoetst op doelbereik.

2.3 Beleidskader

Beschrijf in het MER relevant beleid voor de inpassing van het tracé van de Noordelijke randweg. Geef aan welke randvoorwaarden hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- het provinciaal verkeers- en vervoersbeleid;
- lokaal Mobiliteitsplan (2007);
- beleidsplan Toerisme en Recreatie (2005);
- uitvoeringsprogramma Beleidsplan Economie (2008).

2.4 Besluiten

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Alternatieven en referentiesituatie

3.1 Alternatieven

De notitie R&D beschrijft een vijftal alternatieven voor de Noordelijke randweg. Op basis van een eerste verkenning zijn de alternatieven 1 (verdiept met tunnel) en 4 (aansluiting A17) afgevalen. De Commissie adviseert deze onderbouwing in het MER nader uit te werken op basis van de knelpuntanalyse, die in hoofdstuk 2 van dit advies is toegelicht. Ga in op de relatieve milieuvoor- en nadelen van de afgevalen alternatieven.

Variant op het Nulplusalternatief (Variant 0+)

Naast de alternatieven die in het MER zullen worden onderzocht adviseert de Commissie onderzoek te doen naar een variant op het Nulplusalternatief 'opwaardering huidige tracé'. Onderzoek daarbij of met beperkte inpassingsmaatregelen van 0+ en deels op een nieuw tracé (bijvoorbeeld ten noorden van het huidige tracé) een alternatief kan worden ontwikkeld. Onderzoek binnen dit alternatief de mogelijkheden om de (bestaande) knelpunten aan te pakken binnen de randvoorwaarden van het principe 'sober en doelmatig'.⁵ Mogelijke varianten en maatregelen die hierbij kunnen worden onderzocht zijn:

- aanleg parallelbanen;
- (fiets-)tunnels onder de N285;
- geen tunnel, maar alleen een beperkt verdiepte ligging op die plekken waar knelpunten niet anders kunnen worden opgelost.

Gefaseerde aanleg

Onderzoek voor de verschillende alternatieven of en hoe de aanleg van de weg kan worden gefaseerd. Geef aan hoe deze fasering is afgestemd op de gebiedsontwikkelingen in de gemeente. Laat de fasering zoveel mogelijk aansluiten op de (verwachte) groei van het verkeer. Geef aan in welke volgorde infrastructurele maatregelen moeten worden genomen om het behalen van de (project-)doelen te garanderen.

3.2 Referentie

In de notitie R&D is een referentiesituatie beschreven waarin de ontwikkelingen van Moerdijk MeerMogelijk⁶ en overige gebiedsontwikkelingen uit de Structuurvisie Moerdijk 2030 (tot 2020) zijn uitgevoerd.

De Commissie merkt op dat een dergelijke referentiesituatie in het MER niet kan worden gehanteerd, maar de Commissie adviseert deze ontwikkelingen uit te werken in een scenario. Voor de referentiesituatie in het MER adviseert de Commissie de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling te beschrijven. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit (randweg) wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activitei-

---

⁵ Financiële redenen kunnen niet op voorhand het argument zijn om een alternatief niet te onderzoeken in het MER.

⁶ Zie opsomming op p. 7 van de notitie R&D.

ten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten (in bestemmingsplannen).

Gebruik zowel de referentiesituatie als het scenario om het doelbereik en de effecten van de alternatieven te vergelijken.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Toets op doelbereik en (milieu-)effecten

De Commissie adviseert de toets aan doelbereik en de beschrijving van effecten in het MER expliciet te scheiden. Beschrijf het doelbereik en de effecten zoveel mogelijk kwantitatief.

De Commissie adviseert de toets aan doelbereik met name te richten op:

- gebiedsontwikkeling, kansen voor het gebied;
- verkeersbereikbaarheid, doorstroming en verkeersveiligheid;
- leefomgeving, opheffen/verminderen barrièrewerking, geluidhinder en knelpunten luchtkwaliteit.

Richt de vergelijking van milieueffecten met name op de aspecten:

- leefomgeving, effecten die optreden als gevolg van de aanleg van een nieuwe tracé;
- natuur, en de vraag of de aanleg van de alternatieven mogelijk is binnen de randvoorwaarden uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet;
- landschap en cultuurhistorie en de effecten van de inpassing van de weg zowel op het bestaande tracé als op een nieuw tracé.

Aanpak van het onderzoek in twee stappen

De Commissie adviseert het onderzoek naar de alternatieven in stappen uit te voeren. Onderzoek daarbij de alternatieven eerst globaal op doelbereik en op die milieuaspecten die onderscheidend en bepalend zijn in de besluitvorming. Selecteer op basis van dit onderzoek (eerste stap) een voorkeursalternatief dat in stap twee nader en in meer detail wordt uitgewerkt tot een ontwerpbesluit dat vervolgens nog eens in meer detail op alle relevante effecten wordt getoetst.

Plan- en studiegebied

Beschrijf in het MER het plangebied, te weten het gebied waar de te onderzoeken alternatieven zich bevinden. Beschrijf daarnaast het studiegebied, het gebied waar de effecten als gevolg van het voornemen zullen optreden. Het studiegebied kan per (milieu-)aspect van omvang verschillen. Geef per aspect aan op welke wijze de omvang van het studiegebied tot stand is gekomen.

Kwaliteit van gegevens

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor verkeer, geluid, barrièrewerking, lucht, natuur en water worden

bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepaling. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven.

Samenhang met notitie R&D

Voor de aspecten, landschap en cultuurhistorie en bodem en water adviseert de Commissie de aanpak zoals beschreven in de notitie R&D te volgen. Voor de aspecten verkeer, natuur, leefomgeving en ruimtelijke ordening geeft de Commissie in aanvulling op de notitie R&D in dit hoofdstuk een aantal adviezen voor het opstellen van het MER.

4.2 Verkeer

Beschrijf in het MER:

- voor het studiegebied de externe en interne ontsluitingsstructuur voor fiets, openbaar vervoer en auto;
- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied, onderscheiden naar intern (lokaal), extern (inkomend en uitgaand) en doorgaand verkeer alsmede in personenverkeer en vrachtverkeer. Presenteer een beeld van de herkomsten en bestemmingen van het autoverkeer op de belangrijkste hoofdwegen;
- de verkeersafwikkeling (Intensiteit – capaciteitsverhouding I/C-verhouding) op de relevante wegen in het studiegebied voor zowel de ochtend- als de avondspits. Beschouw zowel de verkeersafwikkeling op kruispunten als op wegvakken;
- de verkeersveiligheid, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de te verwachten aantallen ongevallen per weggedeelte⁷ als aan de verwachte bijdrage van de alternatieven aan de oplossing van de bestaande veiligheidsproblemen. Beschrijf daarnaast (kwalitatief) in hoeverre de alternatieven voldoen aan de veiligheidsprincipes (of inrichtingsprincipes) van Duurzaam Veilig;
- de barrièrewerking van bestaande- en nieuwe routes;
- de mogelijke gevolgen voor het scheepvaartverkeer.⁸

Geef in het MER een beknopte toelichting op het verkeersmodel en de aannames die hierin zijn gebruikt.

4.3 Natuur

4.3.1 Algemeen

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten⁹ aanwezig zijn in het studiegebied.¹⁰ Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige

---

⁷ Kwantitatief met behulp van ongevalcijfers en kentallensystematiek.

⁸ Zie ook verschillende zienswijzen die vragen hier rekening mee te houden.

⁹ Zie ook zienswijze waarin aandacht wordt gevraagd voor Rode lijstsoorten en ganzen.

¹⁰ Het is, afhankelijk van het voorliggende besluit, mogelijk een selectie van te beschrijven habitats en soorten te maken. Ook het gekozen detailniveau van de beschrijvingen kan verschillen. Motiveer deze selectie en het gekozen detailniveau in het MER.

natuurwaarden. Geef aan voor welke flora, fauna en habitats aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹¹ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

4.3.2 Gebiedsbescherming¹²

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de Ecologische hoofdstructuur (EHS).¹³ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het plangebied niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking).

Geef per gebied de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

Verzuring en vermesting

Stikstofdepositie is een belangrijke oorzaak voor de achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland. Beschrijf in het MER de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities op het/de Natura 2000-gebied(en) en het/de EHS-gebied(en). Geef daarvoor:

- de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen (NH₃, NO_x, SO₂) in het gebied¹⁴;
- de voor verzuring en vermesting gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde¹⁵;
- de toename aan stikstofdepositie van het voornemen afzonderlijk en in cumulatie met ontwikkelingen in het studiegebied;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden;

---

¹¹ Geef aan of het bijvoorbeeld gaat om vernietiging van leefgebied door ruimtebeslag, verstoring door licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking of vermesting en verzuring door deposities van stikstof.

¹² Op de website <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/biodiversiteit/leefgebieden-beschermen> is uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming.

¹³ Let op: naast Natura 2000- en EHS-gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

¹⁴ Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie recente gegevens. Deze gegevens zijn op te vragen bij het RIVM en – indien beschikbaar – bij de provincie Noord-Brabant.

¹⁵ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen. Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654. Ook soorten kunnen gevoelig zijn voor verzuring en vermesting. Raadpleeg hiervoor de effectenindicator van met Ministerie van ELI. Deze gevoeligheid werkt veelal middels de gevoeligheid van de vegetatiesamenstelling van het leefgebied. De effecten op gevoelige soorten kunnen derhalve indirect middels de systematiek van Natura 2000 worden vastgesteld.

- of, in cumulatie met andere activiteiten, aantasting van natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, of aantasting van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS kan optreden.

De Commissie wijst erop dat er mogelijk een relatie is tussen de natuurwaarden van de EHS en nabij gelegen Natura 2000-gebied. Mogelijk fungeert de in het studiegebied aanwezige EHS als functiegebied (bijv. foerageer- of rustgebied) voor kwalificerende soorten van de nabij gelegen Natura-2000 gebieden. Beschouw in het MER of van het voornemen hierdoor indirect effecten optreden op het Natura 2000-gebied.

De aanpak voor onderzoek naar de soortenbescherming is in de notitie R&D voldoende beschreven en kan in het MER worden uitgewerkt.

4.4 Leefomgeving

De effecten van de Noordelijke randweg op geluid en luchtkwaliteit worden bepaald met behulp van modelberekeningen. De Commissie adviseert daarbij een studiegebied te hanteren dat alle wegen omvat waarop sprake is van een afname van 20% of meer en een toename van 30% of meer van de verkeersintensiteit.

4.5 Ruimtelijke ordening

Gezien de aard van de problematiek adviseert de Commissie om het thema ruimtelijke ordening een meer strategische invulling te geven. Er dient naast ruimtebeslag en barrièrewerking ook aandacht te worden gegeven aan de wisselwerking tussen de aanleg van de weg en de ruimtelijke ontwikkelingen. Denk hierbij onder meer aan de mogelijk structurerende werking, de levensvatbaarheid van gewenste nieuwe bestemmingen in relatie tot de ontwerpuitgangspunten (bijv. locatie en aantal aansluitingen) en de fasering van de aanleg. Beschrijf het risico van toenemende druk op ongewenst grondgebruik (met bijbehorende milieugevolgen) als gevolg van de aanwezigheid van de nieuwe weg. Dit laatste aspect kan ook een beeld geven van de haalbaarheid van de wens om de noordelijke randweg als planologische begrenzing te hanteren.

5. Overige aspecten

5.1 Leemten in milieuinformatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de gevolgen van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

5.2 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.¹⁶ Geef daarvoor in het MER inzicht in:¹⁷

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, dat wil zeggen het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's ('best-case' en 'worst-case');
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets, en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.¹⁸

5.3 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda, toponiemen en topografie.

---

¹⁶ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

¹⁷ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf)

¹⁸ Dit sluit aan bij de adviezen van de Commissie Elverding. Met de oplevertoets wordt ook invulling gegeven aan de (tot op heden veelal niet nagekomen) verplichting tot evaluatie van een MER (artikel 7.39 t/m 7.42 van de Wet milieubeheer).

5.4 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de onderbouwing van het voornemen en de samenhang tussen de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in het studiegebied en met de N285;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven op doelbereik en (milieu-)effecten en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Moerdijk

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Moerdijk

Besluit: Bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

C1.2 de aanleg van een autoweg of autosnelweg

Activiteit: Aanleg van een randweg.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 28 november 2012

ter inzage legging informatie over het voornemen: 29 november 2012 t/m 9 januari 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 22 oktober 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 14 februari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. P. van Eck

Dr. F.H. Everts

Drs. R. Meeuwsen (secretaris)

Drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Ir. J. Termorshuizen

Ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Notitie reikwijdte en detailniveau Noordelijke randweg Zevenbergen, gemeente Moerdijk, Arcadis, 26 oktober 2012;
- Zevenbergen VRI 992, quick scan N285 met de Prins Hendrikstraat, Ministerie Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, 4 april 2011;
- Technische rapportage verkeersmodellering nieuwe verkeersstructuur LPM, Witteveen en Bos, 4 september 2012;

- Moerdijk. Visiedocument Noordkant Zevenbergen, RBOI, 15 mei 2008;
- Moerdijk. Milieu- en leefbaarheidswinst door verblijfsverplaatsingen, RBOI, 21 december 2006;
- De Strategische Visie Moerdijk, gemeente Moerdijk, december 2009;
- Masterplan Centrum Zevenbergen, Kuiper Compagnons, april 2011;
- Moerdijk. Gebiedsvisie Moerdijk-Oost, RBOI, 20 december 2006.

De Commissie heeft kennis genomen van 17 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 9 januari 2013 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Noordelijke randweg Zevenbergen,
gemeente Moerdijk**

ISBN: 978-90-421-3661-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

